

TALLINNA

POLÜTEHNIK

Nr. 14 (509)
XX aastakäik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Esmaspäeval, 13. mail 1968

KARL MARXI

150. sünni-aastapäeva eel avati TPI Mustamäe õppekorpustes kaks stendi.

Ühel neist on välja pandud fotod ja joonised, mis näitavad sündmusi teadusliku kommunismi rajaja elust mitmel perioodil. Teise stendi materjalid annavad ülevaate tootmisalasest tegevusest Karl-Marx-Stadti piirkonnas Saksa Demokraatlikus Vabariigis.

Vaba Saksa Noorsooliidu korraldusel toimusid Rostockis ja Grefswaldis üliõpilaspäevad. Üritused olid pühendatud Karl Marxi 150. sünni-aastapäevale.

Saksa Ajaloo Muuseumis Berliinis on avatud suur näitus «Karl Marxi elu ja looming.»

Leipzigis toimusid «Karl Marxi nädalad.» Karl-Marxi Ülikooli organiseerimisel viidi läbi 54 teaduslikku konverentsi ja sümpoosioni ja 22 üliõpilaskonverentsi. Ülikooli õppejõud esinesid suuremas ettevõttes ja klubides neljakümne ettekandega.

Weimaris leidsid aset järjekordsed «Shakespeare'i päevad.» Keskmaks ettekandeks kujunes Berliini kirjandusteadlase doktor Johanna Rudolphi «Karl Marx ja Shakespeare.» Ürituse korraldas Saksa Shakespeare'i Ühing.

Karl-Marx-Stadti linnanõukogu erakorralisel istungil kiideti heaks otsus — püstitada linna ühele väljakule monument teadusliku kommunismi rajajale Karl Marxile. Monumendi kavandi autoriks on tuntud nõukogude skulptor, Lenini preemia laureaat professor Lev Kerbel. Monumendi nurgakivi asetatakse kohale Saksa Demokraatliku Vabariigi aastapäeva eel.

Kahe konkursi paremad

Talvel kuulutati Tallinna Polütehnilises Instituudis välja kaks konkurssi üliõpilastele. Mõlemad üritused pühendati ÜLKNÜ juubeliaastapäevale, tööde esitamise tähtpäevaks oli mõlemal 15. aprill. Nüüd selgusid nende tulemused.

Teaduslike uurimistööde konkursile ühiskonnateaduste alal esitati kokku 48 tööd. Eriti elav oli osavõtt esimese ja teise kursuse üliõpilaste poolt. Hindamiskomisjon märkis, et rõhuv enamik töödest oli kirjutatud huvitavalt ja aktuaalsetel teemadel ja sisaldavad küllatki märkimisväärsed teaduslike uurimise elemente.

Esimest auhinda välja ei antud. Teine auhind (50 rubla) määrati kolme töö autoreile. Selle said Vilve Freirik ja Heljo Salumäe töö «Usu mõjust noortele linnas ja maal» eest (teaduslik juhendaja dots. kt. Kuulo Vimmisaare), Jevgenia Aronštam, Feliks Järvet, Toomas Karm, Ilmar Lavda, Jüri Pihlakas ja Sirje Treimann töö «Tööjõu taastootmise probleeme kaubaringluses» eest (juhendaja dots. Olga Põder) ja Jaanus Rand töö «Uued nähtused Rootsi majanduslikus arenemises pärast Teist maailmasõda» eest (juhendaja dots. Eduard Inti).

Kolmanda auhinna (30 rubla) saajaid oli viis. Tööde kirjutajaks on Peeter Roosimaa teemal — «Mõningaid küsimusi I kursuse komsomolitööst», Vladimir Varaksin — «Noortööliste kultuurilise ja tehnilise taseme kasv», Kaarel Kasemets — «Töötajate materiaalne stimuleerimine isemajandavates ettevõtetes», Anu Narusk — «Töötajate materiaalse ergutamise täiustamine

seoses üleminekuga uuele majandussüsteemile» ja Ludmilla Anikina — «Krediit sotsialistlikus ühiskonnas».

Hindamiskomisjon märkis ära 14 autorit.

Veel elavamalt läbi üliõpilaspere kaasa referatiivsete teaduslike tööde konkursil. Hindamiskomisjonile esitati kokku 65 tööd ja neist poliitilise ökonomia alal 34 ja NLKP ajaloo alal 17 tööd. Komisjon andis töödele hinnangu ja rektor professor Agu Aarna avas kinnised ümbrikud.

Määratud oli kolm teist auhinda (50 rubla). Ümbrikus märgusõnaga «ARS» seisis sedel nimega Laine Reinberg. Ta õpib majandusteaduskonna teisel kursusel ja kirjutas töö teemal «Sotsialismi põhiline majandusseadus ja töötajate elatustaseme tõus».

Järgmisest ümbrikust võttis rektor välja sedeli, millele oli kirjutatud autorinime konkursiside «veteran» Ants Lõhmus keemiateaduskonna neljandalt kursusest. Töö pealkirjaks pani ta «Loodus ja ühiskond», märgusõnaks «Minibio».

Kolmandale ümbrikule oli märgusõnaks kirja pandud «100». Heiki Viikloo mehaanikateaduskonna neljandalt kursusest oli konkursile esitanud töö «Vaba aja suurendamine ja ratsionaalsem kasutamine isiksuse arenemise tingimuseks».

Kolmanda auhinna (30 rubla) said Mihail Otsmaa, Nääli Vihol, Eike Vacker, Viktor Stepanov ja Kalina Alentsõnovits.

MEIE RAHVAS MAIDEMONSTRATSIOONIL
VÕIDU VÄLJAKUL

VÕIDUPÜHA EELÕHTUL

Mustamäe õppekorpuste ees seisab suur rändrahn. Sõnad kivil paigutatud mälestustahvilil kõlavad lihtsalt ja mõjukalt, tuletavad igavesti meelde neid, kes andsid oma elu lahinguväljadel Nõukogude kodumaa iseseisvuse ja õnneliku tuleviku nimel.

Võidupüha eelõhtul kogunesid kivi juurde üliõpilaste ja õppejõudude esindajad. ELKNÜ TPI Komitee sekretär Ahto Vellamaa avas mlitingu. Minutilise leinaseisakuga mälestati Suures Isamaasõjas langenuid. Üliõpilased asetaskid mälestuskivi ette lilli.

Teadusliku kommunismi kaateedri juhataja Boris Tamm jutustas episoodi suure võitluse päevilt. Õppeasutuse Kopli peahoone koridori seinale paigutatud hallile marmortahvilile on kuldtähtedega kirjutatud seitsmeteistkümne üliõpilase nimed. Narvast päritolev Lev Zernossekov oli üks neist Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilastest, kes langes Suure Isamaasõja päevil. Boris Tamm kõneles teemast kui oma sõjakaaslasest, kes oma vaprust ja kohusetruudusega oli eeskujuks ja innustajaks teistele.

Koos Tartu noore leherahvaga

J. Tombi nim. Kultuuripaleesse tuli kokku noorem leherahvas pealinnast ja Tartust. Kultuurahoone komsomoliklubi «Astra» pressisektsioon korraldas teoreetilise konverentsi «Ajakirjandus ja noored».

«Astra» juurde koondunud kirjasaatjatel ning üliõpilasajalehtede «Tartu Riiklik Ülikool», «Põllumajanduse Akadeemia» ja «Tallinna Polütehnik» toimetuste esindajatel ja kaastöölistel oli pajatada paljust. Nad võtsid vastu alla meie ajalehtede teematika ja sisu, tegid ettepanekuid nende muutmiseks senisest

mitmekülgsemaks ja huvitavamaks, arutati ka mitmeid teoreetilisi ajakirjanduslikke küsimusi. Tähelepanu keskuses olid muidugi meie üliõpilasajalehed.

Sõna võtsid Tartu Riikliku Ülikooli aspirant Ülo Vooglaid ja üliõpilane Peeter Vihaelemm, Eesti Põllumajanduse Akadeemia komsomolikomitee sekretär Toomas Kork, Tombi nim. Kultuuripalee vaneminstruktor Ivo Ploom, Tallinna 7. keskkooli õpilased Heli Vesterberg ja Irina Seškin, Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilane Siim Loogma ja teised.

Tähistati raadiopäeva

Esmaspäeval, 6. mail oli TPI raadiotehnikutel põhjust kokku tulla. Piduliku koosolekuga tähistati raadiopäeva. Et tänapäeva raadioelektronika ei ole ainult radistide «kapsamaa», siis võttis sündmusest osa ka TPI teiste «nõrkvoolu» kateedrite rahvast.

Raadioelektronika olukorrrast ja tema arenguperspektiividest tegi ulatusliku ettekande Eesti NSV sideministri asetäitja-peainsener Bruno Saul. Sellest, kuidas toimub raadioinseneride ettevalmistamine TPI-s rääkis raadiotehnikate kateedri juhataja Vladimir Heinrichsen. Nagu mõlemas ettekandes rõhutati, on raadioelektronika käesoleval ajal tunginud peaaegu kõigisse inimtegevuse sfääridesse. Selle tõttu peaksid pakkuma ka me tehespialistidele huvi mõningad lõigud Bruno Sauli ettekandest, mida me toome järgnevalt.

Vanimaks raadioelektronika rakendusala on side. Side noorim võsu — televisioon — on jõudnud ajajärku, kus must-valge kujutis peab andma maad värvilisele. Juba praegu on USA kolmest juhtivast televisioonikorporatsioonist 2 täielikult üle läinud ainult värviteleviisioonisade ülekandmisele, kolmas on ülemineku järgus.

Meie vabariigis tehakse esimesed sammud oma värviteleviisioonisade ülekandmiseks tuleval aastal. 1975. aastal algab uue värviteleviisioonisade kompleksi ehitus Tallinnas. Must-valge televisiorite tootmise katkestamine Nõukogude Liidus on planeeritud 1977. aastast alates. Lähemal aastal peab valmima Tallinna lähedal Viimsis uus võimas televisioonisadekeskus ning peab olema tagatud 2 televiisioonisade tootmise võime. Sageduskitsikus sunnib võtma kasutusele detsimeerlainepiirkonna, milles Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Kohtla-Järvel lasakse käiku uued televisioonisade.

Veel suurem on «ruumikitsikus» raadioringhäälingus. Juba praegu töötab Euroopas kesklainel igal sageduskanalil 4,7–4,8 saatjat. Kvaliteetset vastuvõttu saab tagada siin ainult kasuta-

des ultralühilainete piirkonda, kus ülekantavate programmide arv meie vabariigis kasvab neljani.

Kasutatava sagedusdiapasooni laiendamine on omane raadioelektronikale tervikuna. Ühelt poolt on sideks allveelaevadega kasutusel sagedused 10–30 kHz ja madalamad, teiselt poolt on laserid teinud kasutatavaks valguslainete piirkonna side vajadusteks.

Tohutult on lalenenud võimsuste diapsoon, millega opereerib kaasaegne raadioelektronika. Ühel pool seisavad siin megavattidesse ulatavad saateseadmete võimsused, teiselt pool opereerivad tundlikumad vastuvõtjad võimsustega 10⁻²² vatti. Ja kui üli pikkadel lainetel töötavate saatjate antennide suurust mõõdetakse kuupkilomeetritega, siis mikroelektronika on seadnud sihiks saavutada ajunärvirakute tihedusele võrdse elektronielementide tiheduse.

Raadioelektronika kujundab ümber ka selliste vanade sideliikide ilmet nagu seda on postside. Juba praegu sorteerivad elektroonsed sorteerimismasinad kirju kiirusega 15–20, isegi 50 tuhat kirja tunnis. Nende edasi toimetamine antakse kohati juba üle rakettidele. Rahaliste ja teiste seda liiki saadetiste puhul on headeks abimeesteks spetsialiseeritud elektronarvutid. Üks selline raalidel baseeruv süsteem on katsetamisel Leningradi oblastis ja ei ole kaugel see aeg, kus nad jõuavad ka meie vabariigi sideettevõtetesse.

Tülikas ajalehtede edasitoimetamine asendub aja jooksul elektriliste signaalide ülekandmisega lugejate kodudesse ajalehe automaatse trükkimisega kohapeal. Sellised süsteemid on juba katsetamisjärgus. Pärils laialt on levinenud praegu ajalehtede detsentraliseeritud trükkimine teksti ülekandmisega trükkimiskohta jällegi elektriliste sidekanalite kaudu. Praegu kasutatavad keerukad süsteemid vajavad vaid 4 minutit aega terve lehekülje teksti ülekandmiseks.

(Järg 2. lk.)

Maipühade käskkiri

1. Mai — tööraha rahvusvahelise solidaarsuspäeva — puhul avaldas Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor professor Agu Aarna oma käskkirjaga nr. 237/k 29. aprillist 1968 kiitust järgmistele õppejõududele ja üliõpilastele:

Kateedrijuhatajad LEO TEPAKS ja ARVO OTS, prodekaan JAAN TOMSON, dotsendid LEEVI MÖLDER ja AUGUST SUNILA, dotsendi kt. ALEKSEI TUMANOK, vanemõpetaja LEIDA KANNE, probleemlaboratooriumi juhataja HENDRIK ARRO, diplomand PRIIT KULU ja üliõpilane ENN ROOLAHT — EE-61.

Nende seltsimeeste fotod asetatakse instituudi autahvliile. Tööülesannete ja ühiskondlike kohustuste eeskujuliku täitmise eest avaldas rektor kiitust järgmistele seltsimeestele:

Prodekaan Valdek Kulbach, kateedrijuhatajad Hans Jänes, Oskar Mäeküla, Vladimir Heinrichsen ja Sergei Dokelin, dotsendid Juhani Väljataga, Heino Remma, Nikolai Paluver, Enn Timma ja Raimund Räämet, dotsendi kt-d Jekaterina Leede, Arnold Meri, Vambola Kallast, Eugen Puusepp, Eduard Schultz ja Uudus Randmer, laboratooriumijuhatajad Ain Pool, Jüri Tanner, Heino Lelumees ja Erki Järvi, vanemõpetajad Vladimir Bazanov, Harri Erm, Heino Kipper, Leo Oispuu, Ants Virkus, Olav Aarna, Salmen Straž, Malle Teeäär, Elvira Tšerkassova, Ants Kraus, Jaan Lootus, Ulo Rehepapp, Matti Kurm, Lembit Mere, Viktor Strižak, Enn Lütte, Arnold Völlo, Jüri Vanaveski, Kunder Kulli ja Heino Mölder, õpetaja Mare Randveer, assistendid Malle Jaaniso, Villem Bender, Loit Pakkas, Veiko Siimar, Jüri Pääsuke, Heino Koppel ja Feliks Angelstok, vanem teaduslik töötaja Peeter Kukk, vanemlaborandid Evald Kalda, Ivo Kask, Ulve Lang, Sirje Reinpalu ja Silvia Kauba, laborandid Endla Krabo, Linda Martinson ja Elvi Kiin, Kohtla-Järve konsultatsioonipunkti juhataja Ellen Pupp, kirjastusgrupi vanemtoimetaja Mai-Liis Metsar ja toimetaja Aime-Rutt Hall, kapitaalühituse osakonna juhataja Eha Kõivumägi, ehitusosakonna juhataja Aadu Aavik, vaneminsenerid Rein Randmann ja Endel Nurm, insener Andres Allpere, programmeerija Leo Prisk, bibliograaf Daisy Eek, vanemmehaanik Peeter Sõstar, meistrid Johannes Metsoja ja Viktor Narusk, staadionitöölised Maria Vapper, metoodik Elsa Tõnismann, raamatukoguhoidja Eevi Raimann, maaler Johannes Vaimel, puusepp Kalju Raudloo, eeksepad Jüri Suurmets ja Edgar Raava, tööriistalukasepp Jaan Lemba, komandant Elga Kübarsepp, aspirant Vello Kukk, üliõpilased Aleksei Batanov — EV-67, Mati Meus — EV-81, Otto Kruus — EE-101, Tõnis Lõkk — ET-81, Olga Tšernõšova — ED-27, Tatjana Mutovkina — EK-27, Vladimir Makarov — EV-47, Jakov Pugal — EE-67, Ene Kirde — ED-61, Mati Tomson — ED-61, Rein Rahe — KA-81, Malle Täheste — KL-81, Uku Pihlak — KP-61, Mihkel Mandel — KO-41, Riho Laugas — LE-21, Taimi Krull — LE-61, Enn Sell — LT-81, Rein Pärn — LM-61, Ants Ronk — LA-81, Vladimir Strelöv — TM-87, Jaan Jaremtšuk — TM-107, Jüri Pihlakas — TM-41, Kaarel Tarning — TE-81, Ants Pilving — TP-41, Jüri Hammer — TI-41, Enn Isand — TE-81, Olav Lüüs — TE-81, Tiit Vähi — MP-61, Jakob Kübarsepp — MP-61, Jakob Allese — MP-81 ja Sulev Sarapuu — KP-41.

Rektor premeeris ühiselamu nr. 2 majavanemat Aksel Treimanni 35-rublase rahasummaga maja korra ja ühiskondlike ürituste hea organiseerimise ja läbiviimise eest.

AUTASUSTAMISI

1. Mai puhul õnnitles Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee esimehe asetäitja K. Rink meie õppeasutuse peret ja soovis talle edu edasises töös. Tööülesannete eeskujuliku täitmise ja aktiivse ühiskondliku tegevuse eest avaldas ta kiitust Tallinna Polütehnilise Instituudi prodekaanile dotsent JAAN TOMSONILE ja laborandile MARIANNE KASPERSONILE ning määras dispetšer LINDA MORELILE, laboratooriumijuhatajale KALVI SCHILFILE ja vanemõpetajale KAARLI UROVILE rahalise preemia.

MEID TERVITASID

1. MAI PUHUL
Saraatovi Polütehniline Instituut
V. I. Lenini nim. Kohtla-Järve
Põlevkivikombinaat
Riiklik Kirjastuskomitee
Ed. Vilde nim. Tallinna Pedagoogiline Instituut
Eesti NSV sideminister
O. Rupsi
Eesti NSV Kohaliku Tööstuse
Ministeerium
Kinematograafia Komitee
«Eesti Projekt»
Järvakandi Tehased
Leningradi Laevaehituse Instituut
«Punase Kunda» tsemenditootjad
Eesti Põllumajanduse Akadeemia
Põlevkivi Instituut
Majanduse Instituut
Tadžiki Polütehniline Instituut
Eesti NSV Rahandusministeerium
Keemia Instituut

«Noorte Hääle»
Termofüüsika ja Elektrofüüsika
Instituut
Tallinna Polütehnikum
Kiviõli Kombinaat
Tallinna Riiklik Konservatoorium
Kirjastus «Eesti Raamat»
«Õhtuleht»
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
Riikliku Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee Teaduslik-metoodiline Kabinet
Eesti Nõukogude Entsüklopeedia
toimetis
Voroneži Polütehniline Instituut
Riia Polütehniline Instituut
Läti Riiklik Ülikool
Kasahhi Polütehniline Instituut
Gruusia Polütehniline Instituut
Harkovi Polütehniline Instituut
Kiievi Polütehniline Instituut
kindralleitnant N. Oljessov ja
polkovnik A. Kozlov ja teised
asutused ja isikud.

Ajakirjanduse päeva puhul

määras Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor professor Agu Aarna preemia üliõpilastele ANNE PÖRGILE, JAAN PITSILE, REIN TAMPERELE ja ALEKSANDER SOKOLOVILE. Pideva kaastöö tegemise ja toimetuse poolt antud ülesannete eeskujuliku täitmise eest aitavad

nad aktiivselt kaasa ajalehe «Tallinna Polütehnik» tööle.

Aktiivse kaasabi ja kaastöö eest meie õppeasutuse ajalehele avaldas rektor kiitust üliõpilastele KOIDU LAIDRELE, AARNE SUURVÄLJALE, VALENTIN GAVRILOVILE, VIKTORIA BELTŠENKOLE, NIKOLAI ŠARUBINILE ja VADIM AKIMOVILE, diplomandidele LEMBIT SOLOMILE ja JOEL PÖLLULE, Kaunase Polütehnilise Instituudi üliõpilasele LIINA SAHALE ja TPI ehitusmehaanika kateedri dotsendile OTTO ROOTSILE.

ELKNÜ TPI organisatsiooni XVI konverentsi otsus

ELKNÜ TPI organisatsiooni XVI konverents, ära kuulunud ja läbi arutanud ELKNÜ TPI Komitee aruande ja sõnavõttude, leiab, et instituudi komsomoliorganisatsioon on saavutanud aruandeperioodil mõningast edu poliitiliselt karastunud, iseseisvalt mõtlejate ja tegutsevate nõukogude spetsialistide ettevalmistamisel.

Oma tegevuses on instituudi komsomoliorganisatsioon juhindunud ja ellu rakendanud EKP XIII kongressi, ELKNÜ XIII kongressi, Eesti NSV I üliõpilaskonverentsi ja ELKNÜ TPI organisatsiooni XV konverentsi otsuseid.

ELKNÜ TPI organisatsiooni XVI konverents otsustab:

1. Hinnata ELKNÜ TPI Komitee töö aruandeperioodil rahuldavaks.

2. Lageda komitee töös üheks tähtsamaks lõiguks üliõpilaskonna poliitilise aktiivsuse suurendamine.

a) Teha ELKNÜ TPI Komiteele ja teaduskondade büroodele ülesandeks organiseerida ELKNÜ 50. aastapäeva tähistamine kõigis algorganisatsioonides ning propageerida komsomoli traditsioone ja organisatsiooni tegevussuundi üliõpilaste hulgas.

b) jätkata komsomoligruppide õiguste-kohustuste laiendamist ja range nõudlikkuse tõstmist nende praktilisel rakendamisel.

3. Tõsta edaspidi komsomolitöö juhtimisel teaduskonna büroode osatähtsust ja muuta nad esmas- teks lülideks, kes teostavad:

a) teaduskonna aktiivi õpetamist,
b) õpperühmade poliitilise, ühiskondliku ja õppetöö tulemuste analüüsi kontrolli.

4. Jätkata üliõpilaste omavalitsuse ellurakendamist, nähes selles järgmisi teid:

a) teha insituudi rektoraadile ettepanek laiendada alates järgmise õppeaasta sügissemestrist tunduvalt instituudi komsomoliorganisatsiooni osa üliõpilaste stipendiumi määramisega seoses olevate küsimuste lahendamisel, b) toetada ja suunata ühiselamunõukogude tööd üliõpilaste eluolu küsimuste lahendamisel, tõstes samal ajal pidevalt ühiselamunõukogu osatähtsust ja õigusikohustusi suure hulga üliõpilaste poliitilise kasvatus- töö korraldamisel.

5. Kohustada komsomolikomiteed pöörama senisest rohkem tähelepanu puuduste likvideerimisele siseorganisatsioonilises töös, eriti aga liikmemaksude võlgnevuse alal.

6. ELKNÜ TPI Komiteel aidata kaasa Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva tegevusele.

7. Hoogustada erialaorganisatsioonide tegevust eesmärgil:

a) laiendada sidemeid üliõpi-

laste ja instituudi lõpetanute ning vabariigi keskkoolide viimaste klasside õpilaste vahel,

b) kujundada välja erialased traditsioonid ja populariseerida neid üliõpilaste hulgas,

c) tugevdada sidemeid nooremate kursuste üliõpilaste ja profiileerivate kateedrite vahel.

8. ELKNÜ TPI Komiteel tugineda oma edaspidises tegevuses rohkem üliõpiaskonnas läbiviidavatele sotsioloogilistele uurimustele, aidates omalt poolt kaasa üliõpilaste elu mõjutavate ja eluliselt huvitavate probleemide uurimisele.

9. Kiita heaks tegevusprintsipi, millest on lähtunud ja juhindunud TPI komsomolikomitee esindajad ELKNÜ Keskkomitees ja Eesti Üliõpilasnõukogus.

10. Komsomolikomiteel jätkata edaspidi sidemete laiendamist teiste maade üliõpilastega ja süvendada samal ajal juba olemasolevaid sidemeid.

11. Teha komiteele ülesandeks töötada välja, lähtudes konverentsi otsusest ja sõnavõttudest, perspektiivne tegevusprogramm, mille realiseerimisest pidevalt informeerida algorganisatsioone.

12. Toetada vabariikliku üliõpilasajalehe kui vabariikliku tähtsusega kommunikatsioonivahendi loomist ja taotlema lehe loomise küsimuse lahendamist kõrgemalseisvate organite ees.

SUURIM TPI AJALOOS

Neli päeva kestis XXII üliõpilaste teaduslik konverents. Konverentsi suurest mastaabist annavad tunnistust järgmised arvud. Sulgudes on andmed XXI konverentsi kohta.

Töötavaid sektiioone 20 (14).
Peeti 32 istungit (23).
Kuulati ära 187 (130) ettekannet.

Autorite arv oli 225.
Külalised esinesid kaheksas sektiioonis kokku 21 ettekandega.

Külalisi oli 14 NSV Liidu kõrgemast õppeasutusest.
Konverentsi tööst võttis osa 1132 (818) inimest.

Toon teaduskondade paremusjärjestuse esitatud ettekannete arvu poolest: keemia (33 ettekannet), mehaanika (30), elektrotehnika (23), ehitus (22), majandus (20) ja energia (20). Istunute külastatavuse poolest on edetabel järgmine: keemia (157 osavõtjat), elektrotehnika (141), mehaanika (128), energia (108), majandus (85) ja ehitusteaduskond (70).

Poliitökonoomia sektiioonil on vastavad arvud 18 ja 162 ning NLKP ajaloo sektiioonil 21 ja 281. Viimased arvud on eriti üli-

latavad ja seda heast küljest. Seda iseloomustab eelkõige nooremate kursuste osavõtt. Muidugi on siin omajagu teeneid sektiiooni juhendajal E. Ojasilal, kes on osanud töö huvitavaks teha ja tuua ringi uusi üliõpilasi.

Parematest tuleb märkida keemilise tehnoloogia sektiiooni 15, ehituse ja matemaatika 14, auto- maatika, raadiotehnika ja tööstuselektroonika 13, toiduainete tehnoloogia 11, elektromehaanika ja masinaehituse sektiiooni 10 ettekandega. Teistel oli ettekandeid vähem.

Sektiioonides selgitati parimad tööd ja ettekanded. Märgime siinjuures, et külalisesinejatest ei tulnud keegi auhinnalise kohale. See tõsiasi näitas teiselt poolt, et meie instituudis on üliõpilaste teaduslik töö küllalt kõrge tasemel. Siit kasvab ka hea platvorm osavõtuks üliõpilastest üliõpilastööde konkurssidest ja teaduslikest konve-

rentsidest. Tundub, et ÜTÜ tegevus on aktiveerunud seoses ÜTÜ põhikirja vastuvõtmisega ja võistluse organiseerimisega parima ringi nimele.

Isiklikult võtsin osa elektromehaanika sektiiooni tööst ja eriti meeldis mulle diplomand H. Karro, kes ise juba küllaltki «vana» mehana on säilitanud eneses uurijavaimu ja omab hea esinemislaadi.

Kindlasti leidsid taolisi aktiivseid algajaid uurijaid instituudi kohta päris palju.

Konverentsi pidulik lõpetamine ja autasustamine toimus PIKO-s. Külalisesinejatele anti mälestuseks meie instituudi album. Öhtu jätkus jalakeerutusega.

Jääb vaid soovida, et tulevikus tõuseks meie üliõpilaste aktiivsus ÜTÜ rinnetel ja edukus üliõpilastel mastaabis veelgi.

Sektiioonide paremad, kes pole autasustat. käte saanud, palume nendele järele tulla ÜTÜ nõukogusse A3-122.

ÜTÜ nõukogu liige
informatsiooni alal
A. SUURVÄLI
(LT-61)

Tähistati raadiopäeva

(Algas 1. lk.)
Side poolt ülekantava informatsiooni maht kasvab keskmise juurdekasvuga aastas 15%. Suure mahu ülekandmiseks osutuvad võimelisteks praegu vaid koaksiaal- ja raadiorelee-liinid. Juba on jõutud 10 800 telefonil-

kõne üheaegse ülekandmise ühes koaksiaalitorus Samal ajal koaksiaalitorude arv kaablis on kuni 20. Kuid isegi sellised arvud ei osutu piisavateks kaugemas tulevikus.

Võib oletada, et näiteks ka sellised operatsioonid, mida praegu sooritatakse raha vahendusel, antakse tulevikus üle elektronarvutitele ja neid ühendavatele sideliinidele. Kommunikaalteenuste osas (gaas, elekter jne.) praktiseeritakse seda praegu Kana- das. Vajalike andmete ülekandmine arvutitesse toimub telefoniliinide kaudu spetsiaalsete andurite abil. Arveldus teostatakse automaatselt vastavate kulude arvestamisega ühendi arvel.

Ei ole mõeldav, et tuleviku sidesüsteemi juhtimine jääb ter- vikuna inimese kätte. Meil juba rajamisel olev ühtne automa- tiseeritud sidesüsteem, teenides ühelt poolt arvutustehnika laial- dase juurutamisega tekkivaid vajadusi, kasutab ka ise enese tarbeks automatiseeritud juhti- mis- ja kommutatsioonisüsteeme.

J. VARI

E. SCHULTZ

mõne
peaga.....

Meie kinoklubi korraldas järjekor- des üritusena Risto Jarva filmi «Töölise päevik» vaatamise «Partisanis». Selle teose tunnista- sid Soome filmikriitikud oma maa parimaks filmiks mullu. «Töölise päevik» oli neljandaks Risto Jarva teoseks, mida meie kinoklubi liikmetel on õnnestun- nud näha. Tema kolme filmi nä- gime möödunud kevadel, kui Helsingi Tehnikaülikooli kino- klubi esindajad käisid meil külas.

H. TOPMAN

* * *

Täna ja homme toimuvad meie instituudis järjekordsed «lahtiste uste» päevad. Kella 10—14 koh- tuvad keskkoolide ja tehnikumi- de lõpuklasside õpilased rekto- raadi esindajatega ja külastavad laboratooriume.

Tallinna Polütehnilises Insti- tuudis tegeleb teadusliku tööga ligi seitsesada üliõpilast. Neil on teoksil umbes pool tuhat tööd.

* * *

Meil käisid esimesed kevadi- sed «maakuulajad». Rühm Tartu koolinoori tuli siia, et leida vastus paljudele küsimustele. Neile anti ülevaade õppeasutuse ajaloost ja kõneldi tuleviku- perspektiividest, noored said kuulda, millistel erialadel saab siin õppida.

Tehti ringkäik mööda õppe- korpusi, tutvuti tegevusega reas laboratooriumides. Tartu kooli- noortele oli tejuhuks majandus- teaduskonna diplomand Jaak Palvari.

Meie üliõpilaste tubli esinemine Kaunases

Meie õppeasutuse rohkearvuline esindus käis Kaunases. Mis seal toimus, sellest rääkis meile lähemalt ÜTÜ esimees Milvi Loitve.

«Kuu päeva kestel oli Kaunas rahvastevahelise üliõpilaspere valduses. Meie maa 40 kõrgema õppeasutuse esindajad kogunesid sinna Balti liiduvabariikide, Valgevene NSV ja Kaliningradi oblasti üliõpilaste XIV teaduslikule konverentsile, mis oli pühendatud ÜLKNÜ juubelile.

Konverentsi avasündmuseks kujunes miiting nõukogude võimu eest langenud kommunistlike noorte mälestussamba juures. Samha jalamile pandi lilli ja tõrvikutest süüdati teaduse sümbolina lõke. Sealt siirduti orkestrihelide saatel avaplenaristungile.

Kaunase Polütehnilise Instituudi rektor professor Marionas Martynaitis tervitas üritusest osavõtjaid, vahetati kingitusi ja õppeasutuse laulu- ja tantsuansambel «Nemunas» andis mahu-ka kontserdi.

Kõigepealt mõned arvud, mis aitavad lähemalt mõista konverentsi ulatust. 36 sektsioonis kuulati kokku 627 ettekannet. Meie vabariigi kõrgemaid õppeasutusi esindasid Tallinna Polütehniline Instituut ja Eesti Põllumajanduse Akadeemia. TPI üliõpilased ja hiljutised lõpeta-

nud esinesid konverentsil 41 teadusliku tööga.

Mullusel konverentsil Minskis kanti meie poolt ette 23 teaduslikku uurimust. Meie üliõpilaste esinemise kohta tuleb tunda rõõmu. Lõpp-plenaaristungil tegi Kaunase Polütehnilise Instituudi teadusala prorektor dots. Roman Homskis teatavaks iga sektsiooni kaks paremat tööd. Tallinlasi nimetas ta tervelt seitsmel korral.

Mart Konga töö «Võimsate türistorseadmete dünaamilise režiimi uurimine» tunnistati parimaks automaatikasektsioonis. «Võistlejaid» oli tal kaheksateist. Tööd juhendas vanemõpetaja Aldur Järvalt.

Politiikoonomia sektsioonis sai parima hinnangu osaliseks Rein Ranniku uurimistöö «Soome töötajate olukorrast». Märjiti, et autor on huvitavalt kasutanud seni üldsusele vähe tuntud andmeid ja materjale. Töö tegemisel täitis juhendaja ülesandeid dots. Leo Kahk. Täisedu oli meie esindajail ehitusmehaanika, elastsusteooria ja ehituskonstruktioonide sektsioonis. Nad kandsid ette viis tööd. Arutelu- del märjiti, et kõik need on tehtud kõrgel teaduslikul tasemel ja väärivat tunnustust. Lõpp-plenaaristungil märjiti parematena Urmas Männi «Kontuuri mõju rippkonstruktsiooni trosside tööle» (juhendajad dots. Valdek Kulbach ja assistent Jüri

Engelbrecht) ning Kalju Looritsa, Enn Kaarelsoni ja Mart Savi «Katusmetallkoorikute püsivusest» (juhendajad dots. Johannes Aare ja insener Tõnu Keskküla).

Ehitustehnoloogia ja -materjalide sektsioonis sai kõrge tunnustuse osaliseks Mati Tomsoni ja Madli Kiiira uurimus «Portlandtsemendi koostise ja jahvatatud liiva lisandi mõju autoklaavse betooni tugevusele» (juhendaja dots. Värdis Reiman). Märjime siinjuures, et Mati Tomson oli veel teise konverentsil ette kantud teadusliku töö autoriks.

Veel kahest teisest esikohast võitjast on meil teatada.

Toiduainete tehnoloogia sektsioonis osutus selleks Lehti Mäe tööga «Amülaasi adsorptsioon sulfokatoniidil» (juhendaja dots. Ado Kõstner) ja elektrimasinate sektsioonis tunnustati kõige õnnestunumaks Ülo Voolensi töö «Kontaktivaba alalisvoolu mootori kantava elektriaparatuuri jaoks» (juhendaja vanemõpetaja Eino Vallaste).

Peale kuuldu tehti konverentsi kuluaarides kiitvalt juttu veel teistegi üliõpilaste kordaminekuist. Kellest kõige rohkem? Ütleksin, et Mai Ojaveri, Anne-Liis Valgu ja Maie Argeli sisukast tööst «Mõningate eesti rahvatöid tehnoloogiast ja toiteväärtusest» (juhendaja vanemõpetaja Maimu Eesmaa) ja Mall Adrati tööst «Madalrõhupoliüetüleenist esemete pinna värvimise uurimine» (juhendaja dots. Eduard Piiraja).

Leedulased hoolitsesid hästi selle eest, et küllalised tutvusid Kaunase ja Vilniuse kaunimate paikadega. Ühtlasi külastati mitmeid tööstusettevõtteid.»

Pühendatud ühele suuremale kohalikule traditsioonile

TPI filosoofia kateedri assistent Inna Baturin kaitses V. I. Lenini nim. Moskva Riikliku Pedagoogilise Instituudi ühiskonnateaduste nõukogu ees oma dissertatsiooni «Uute traditsioonide osa noorsoo kommunistlikul kasvatamisel».

Inna Baturin ei ole mitte ainult teoreetik, vaid ka praktik, kes oma uusi ideid on populariseerinud laialdaselt nii aspirantuuriaastail kui ka varemalt. Ta on ilmunud avalikkuse ette brošüüridega «Noorsoo traditsioonid» ja «Noorte suvepäevad», samuti paljude artiklitega ajakirjanduse veergudel. Iga aasta juunis-juulis sõitis Inna Baturin aga mööda Eestimaad ja aitas läbi viia noorte suvepäevi. Uusi traditsioone oli vaja ellu viia ja seda tegi Inna Baturin suure entusiasmiga. Selle eest anti talle korduvalt ELKNÜ KK aukirju ja viimasel komsomoli kongressil sai ta ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirja.

Dissertatsioon on pühendatud ühele suuremale kohalikule traditsioonile — noorte suvepäevadele. Esimene osa sellest käsitleb vanu kiriklike traditsioone ja leeri mõju noortele. Uuritud on selliste igandite säilimise põhjuseid ja toodud ära põhilised tingimused, mis on vanade traditsioonide vundamendiks.

Teine ja mõjukam osa on pühendatud uuele nõukogulikele traditsioonile — noorte suvepäevadele. On antud selle uue traditsiooni sisu ja iseloom ning toodud esile selle tähtsus uue põlvkonna kasvatamisel. Suur osa väitekirja materjalist on saadud konkreetsete sotsioloogiliste küsitluste tagajärjel Tartus, Kohtla-Järvel ja Põlva, Võru, Tartu, Paide, Rakvere, Jõgeva ja Valga rajoonis. Dissertant on kogunud suure hulga faktilist materjali ja teinud ulatuslikku tööd selle süstematiseerimisel ja üldistamisel.

Uus traditsioon — noorte suvepäevad — on tänapäeval Nõukogude Eestis laialt levinud ja selle vastu tunnevad huvi ka teised vennasvabariigid. Tal on tähtis koht võitluses kiriklike leerikommete vastu. Selle traditsiooni on kutsunud ellu noormeeste ja neidude vajadus tähistada uut moodi oma täisikka jõudmist.

Kaitsmisnõukogu tunnistas väitekirja kordalainuks ja õnnitles Inna Baturini nõukogude teadlaste perre astumise puhul.

Inna Baturin on inimesena lahke ja vastutulelik, kohusetruu ja seltsimehelik, süttib ise kergesti ja oskab ka teisi tegudele innustada, esilekerkivaid küsimusi lahendab ta alati teadlasele omase täpsuse ja konkreetseusega.

Inna Baturin võtab aktiivselt osa ühiskondlikust tööst. Ta on EKP Tallinna Linnakomitee Uute Traditsioonide Kooli organiseerija, ühingu «Teadus» filosoofia ja ateismi teaduslik-meetodilise nõukogu liige ning aitab kaasa EKP KK juures asuvas ateismisektsiooni uute traditsioonide grupis.

Õhtuti aga ootavad Inna Baturini piki-silmi koju kaks mudilast, kes igatsevad ema õrna ja hoolitsevat kätt.

Inna Baturini senised saavutused on sihikindla ja visa töö tulemus.

Soovime talle palju õnne!

TÖÖKAASLASED

INIMESI AUTAHVLILT ...diplomitööni välja

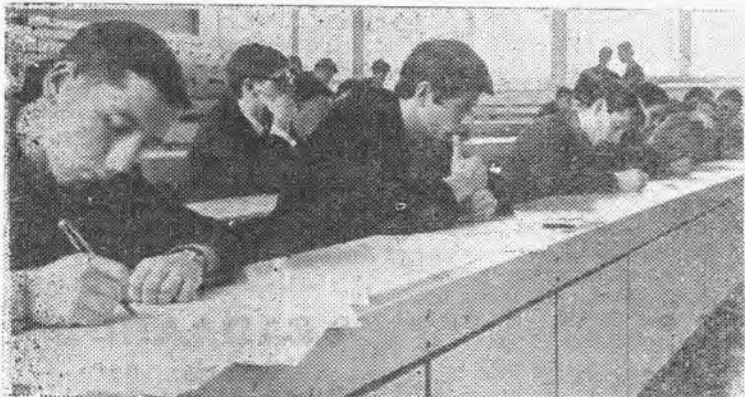
(vedelike ja gaaside puhastamiseks ja ka mõneks muuks otstarbeks) sfääriliste legeeritud teraste, vase, nikli ja teiste pulbrite baasil. Taoline meetod viib filtrite hinna kõrgele ja tingib defitsiitsete materjalide liigset kulutamist. Uurin metallkeraamiliste filtrite valmistamise võimalusi mittesfäärilisest puhta raua pulbrist. See pulber on kümneid kordi odavam legeeritud terase pulbrist. Korrosioonikindluse tõstmine termokeemilise töötlemise — kromeerimise — abil, see ongi probleem, mille lahendamise tulemusena võime saada metallkeraamilisi filtreid, mis võiksid asendada defitsiitsete ja kallite materjalide baasil valmistatavaid metallkeraamilisi filtreid.

Kui nüüd diplomandina soovitada midagi nooremate kursuste tudengitele, siis ütleksin — lõõge õppetöö kõrval aktiivselt kaasa Üliõpilaste Teaduslikus Ühingu ja proovige jõudu teaduslike probleemide lahendamisel! See võimaldab teil luua tihedad sidemed ÜTÜ ja õppetöö vahel. See on ka tee, mis aitab kaasa aja paremale ja otstarbekamale kasutamisele ja loob eeldused paremaks õppe edukuseks. Iga algus on muidugi raske, aga ega magavale kassile hiir ise suhu ju ei jookse.

PRIIT KULU,
MM-102

POLYTEHNIKA 3

Konkursil „Parim poliitökonoomia tundja“

Referaadi kirjapanemiseks anti aega kolm tundi. Esiplaanil on Jüri Pihlakas (vasakul) ja Toomas Karm

Konkursi «Parim poliitökonoomia tundja» teises voorus tuli teisipäeval kirjutada lühireferaat.

Paremateks osutusid ja preemiapunkte said Jaan Kuurme LA-62 (2 punkti), Mehis Pily LA-62 (1 punkt) ja Mari Saat TP-41 (1 punkt). Peale nende lubati konkursi lõppvooru (tähestikulises järjekorras) järgmised üliõpilased:

Tarmo Aus TI-41, Pavel Bedenkov TA-47, Toomas Karm TM-41, Jaan Loide EK-61, Jüri Pihlakas TM-41, Jaanus Rand TI-41, Reet Saar ED-61, Hermann Simm KA-61 ja Jaan Vinnal KP-61.

Märjiti ära järgmiste autorite tööd: Ants Pilving TP-41, August Aarma TR-41 ja Taido Vaikla KA-61.

Juhul kui mõnel lõppvooru lubatud üliõpilasel pole võimalik võistlusest osa võtta, saavad tema asemel sinna žürii otsusel märkimist leidnud tööde autorid eeltoodud paremusjärjestuses.

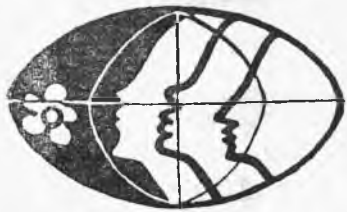
Lõppvoor-viktorii toimub teisipäeval, 21. mail kell 18.30 PIKO-s. Vaatajatena ja kuulajatena on seal teretulnud kõik üliõpilased.

KONKURSI ŽÜRII

Üliõpilaste Teaduslikus Ühingu hakkasin kaasa lööma juba kolmandal kursusel, kui sain võitu tagasihoidlikkusest ja läksin õppejõu jutule. Sai ületatud «barjäär» tudengi ja õppejõu vahel. Kui praegu vaadata tagasi tehtule, meelde tuleb neid rõõme ja muresid, mis töö endaga kaasa tõi, võin kindlalt öelda, et seda sammu ialgi ei kahetse.

Esimesel aastal tegutsesime ÜTÜ-s koos Andres Laansooga ja kahekesi valmis meil töö «Metallkeraamiliste magnetjuhtmaterjalide kasutamise võimaluste uurimine». See käsitles metallkeraamikast mikro-mootorite rootorite valmistamist. Peab nentima, et saime märkimisväärseid tulemusi pulbrist rootorite alal. Selle töö kandsime ette Balti liiduvabariikide, Valgevene NSV ja Kaliningradi oblasti XIII üliõpilaste teaduslikul konverentsil. Üliõpilaste teaduslike tööde vabariiklikul konkursil 1967. aastal tunnistati see II preemia vääriliseks. Meie õppeasutuse ÜTÜ XXI

I noorsoo- ja üliõpilasfestivalist kuni IX-ni

Rahu ja sõprus!

See loosung kõlas erilise jõuga esmakordselt 72 riigi noormeeste ja neidude kõrvus, kes kogunesid 1947. a. Prahasse I-se ülemaailmse noorsoo- ja üliõpilasfestivali lippude alla.

Veel ei olnud kinni kasvanud Teise maailmasõja haavad. Noorsugu, kes oli näinud ja mäletas hästi, kui palju kannatusi ja muret tõi rahvastele sõda, otsustas ühendada kõik oma jõud, et takistada uut verevalamist.

1949. a. püüdsid Ungari pealinna Budapesti sattuda tuhanded noored. Nad ei saanud mitte ainult rongide ja autodega, vaid tulid ka jalgsi, sõitsid jalgratastega — tolmunud ja

väsinud, kangekaelsed oma püüdes jõuda festivalile.

Rahu ja demokraatia vaenlaste pingutasid, et läbi kukutada II festivali. Paljudel Ladina-Ameerika ja koloniaalmaade delegaatidel oli võetud ära võimalus festivalist osavõtuks. Itaalia ei andnud viisasid oma maa delegaatidele.

Sellele vaatamata tähistas 82 maa noorus oma pidupäevi «Doonau pärilis».

Budapesti festivali demonstratsioon nooruse kõigutamatut tahet võidelda sõjaohuta tuleviku eest.

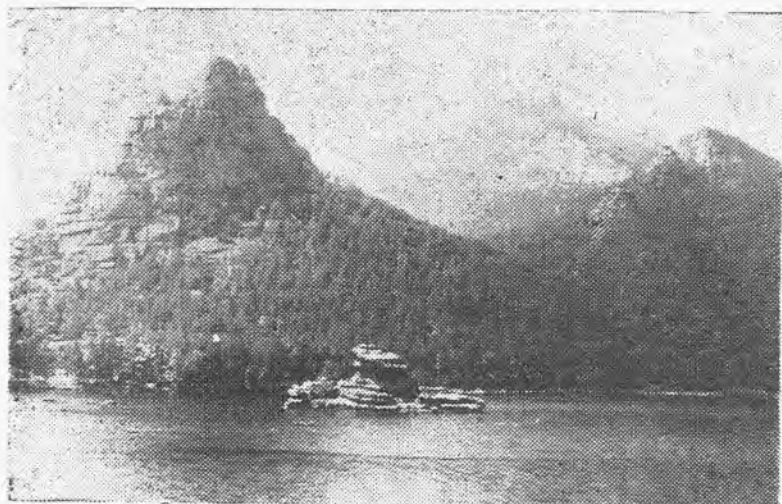
1951. a. toimus Berliinis III festival. Sel ajajärgul teravnes «külm sõda» eriti. Koreais sõda. Vietnami patrioodid võitlesid Prantsuse kolonisaatoritega.

Kõigis maades toimus kampania allkirjade kogumiseks Ülemaailmsele Rahunõukogule saadetavale lükitsusele.

III festival ületas oma mahult kõik eelmised. Osa võttis 26 000 noormeest ja neidu 104 maalt. Esimakordselt võtsid festivalist osa Korea, Hiina RV, Jaapan, Tai, Tšili ja teised maad.

(Järgneb)

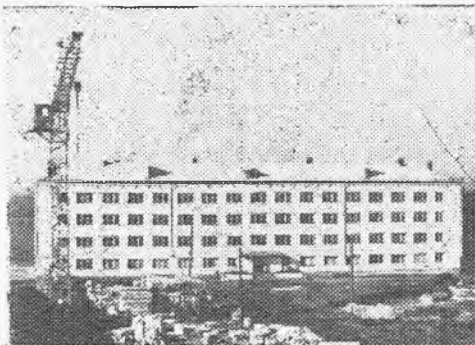
Läheme tööle Kasahstani!

Kuurort Barovoje

EUE on käinud Kasahstanis mitu korda. Ka tänava sõidab umbes neljakümneliikmeline grupp meie tudengeid Kokitšetavi oblastisse. Rühma asukohaks saab Koturkuli küla, kus hakkame ehitama koolimaja. Elama hakkame arvatavasti kohaliku zoovettehnikumi ühiselamus, mille ehitamisid meie tudengid 1965. aastal. Umbes 600 meetri kaugusel elukohast asub ilus Koturkuli järv. Tema kõrgelt kaldalt vaadates paistavad kaugel sinakas-hallid mäeharjad.

Nende jalamil asuva järve ääres paikneb kuurort Barovoje. Mulle veetsime seal mitmeid pähipäevi. Kuurordist veidi eemal asub rahvusvaheline üliõpilaste töö- ja puhkelaager, mida mõõdu- nud aastal külastasid üliõpilased Ungarist, Tšehhoslovakiast, Poolast, Prantsusmaalt ja Kuubast. Kindlasti sea-

Selle hoone ehitasid eesti üliõpilased

me ka tänava selle laagriga sisse tihedad sidemed: korraldame ühiseid pähipäevade veetmisi ja lõkkeõhtuid. Kui te küsite minult, milline näeb välja meie sellele küsimusele kahtlemata rühma elu Kasahstanis, siis on raske vastata.

Oigem oleks uskuda vanasõna: «Oma silm on kuningas.»

Töökaad, teotahetlised ja lõbusad noormehed ja neid on meie rühma alati teretunud.

Mõtle järele, tudeng — võib-olla on just Kasahstan see, mis annab Sulle just neid elamusi, mida Sa ootaksid ehitusmalevalt.

Avalduse planketid on saada- val TPI komsomolikomitees. Muudele küsimustele saate vastuseid TPI ühiselamu nr. 2 toast 435.

RAUL KASIKOV,
Kasahstani rühma komandör

Oleme kino-foto kabinetist...

vaid muret, kuidas korralikult pildile jääda. Käed koristavad laua (ja ometi oli seal enne nii tore segadus!), kohendavad soengut või muutuvas ülearus- teks. Ja kui siis kaamera ka surisema hakkab! Pole just kerge süvenenult loengut kuula. Ainult õppetöökojas, seal, kus treid, puu- ja muud pingid töötavad, polnud kaamerat peaaegu kuulda. Pealegi näitavad noored neid kõigile, kui vähe nad lindile jääda soovivad ja sõbratarid ennustavad neile algavat kinotähe karjääri.

Hästi või halvasti on lõpuks kaader võetud, kaamera panakse ära ja inimene on jälle oma nägu. Teeb tööd ja näeb vaeva.

Filmilint aga rändab ilmuta- mismasinasse, siin ta kopeeritakse, jälle ilmutatakse ja vaadatakse läbi. Kõiku lähevad käärid. Järele jääb vähe, väga vähe!

Jälle koputame ustele: «Va- bandage, oleme kino-foto kabi- netist...»

Selle asemel, et huvitavaid momente «passida» võib neid ka lavastada. Siingi pole asi parem. Filmime liikuvaid osu- teid, tõiseid teaduslikud töö- tajad keeravad hoolega nuppe ja lüliteid, uurivad pingutatud ilmel mõõdurist või seinale. Kulutame kõigile nii kallist aega ja kui lõpuks lahkume, ohatakse kergendatult.

Hea on meenutada võttepäe- va prof. E. Siirde laboratooriumis. Seal suhtusid kõik asja- osalised meie võtetesse väga tõsiselt-asjalikult ja tegid

omalt poolt kõik selle pare- maks õnnestumiseks. Oli näha, et siin hinnati meie tööd ja peeti seda vajalikuks. Asjaosa- liste endi soovitusel on meile alati vajalikud, et näidata seda tõsist ja tähtsat tööd nii, et see oleks kõigile huvitav ja arusaadav.

Peab ütleva, et taolisi insti- tuudi elu kirjeldavaid filme ei saa pidada TPI kino-foto kabinetis põhülesandeks. Män- gu- ja olukirjeldusfilmide loo- misel ei suuda me «päris» stuudiotega võistelda ja see ala jäägu põhiliselt kinoringi liikmete harrastada.

Hoopis tähtsamal kohal peaksid olema õppefilmid. Need ei tarvitse olla standartselt 10- minutilise pikkusega. Tihti an- nab lühike «elav pilt» palju ülevaatlikuma ettekujutuse õpitavast kui joonis tahvil või diafilm. Esialgu kaasnevad sel- lega mõningad ebamugavused ja tehnilised raskused, mis ta- kistavad õppefilmide ulatus- likumat kasutamist. Näiteks tuleb iga kord keset loengut auditorium pimendada, pro- jektor käivitada ja pärast loengut uuesti jätkata. Peatse õppetelevisiooni käiklaskmise- ga kaob see takistus. Vastava- te õppefilmide loomisele peab aga juba praegu mõtlema.

Kuidas kujutame meie ette õppefilmi valmistamist? Ide- aalne oleks, kui uksest astuks sisse õppejõud ja lausuks: «Teate, mul on nüüd film (lõik) valmis! Teil jääb üle ainult filmida».

Üksikasjalik stsenaarium paari joonise-visandiga ja mõ- ningane filmispetsiifika tund- mine on hea õppefilmi alusma- terjal. Ei ole mõtet filmida seda, mida õppejõud suusõnali- selt või paari kriipsuga tahvil niigi selgeks teha võib. Kino- loeng ekraanilt ei asenda ela- vat õpetajat auditoriumis.

Kunagi tulevikus võime ehk astuda oma raamatukokku, lae- nutada filmi, asetada selle lä- bivaatuslaule (taolisi laudu toodetakse, kuid nad on kal- lid!) ja käivitada. Pilt televiisori- taolisel ekraanil on pidev.

Ehk polegi see eriti kauges tulevikus? Lõpuks tahaksime loota, et kaameramees on nüüd läheda- semaks ja tema töö arusaada- vaks muutunud.

H. NELJAND

Juubeliaasta meistrivõistlused

TPI võimlemissektsiooni juube- liaasta meistrivõistlused jätsid kõigile unustamatu mulje.

Võimlejate küllaltki kõrgele meisterlikkusele olid päevakoha- seks taustaks maitsekalt kaunis- tatud saal, pidulik avadefilee, mille käigus autasustati sektsioo- ni kauaaegseid õppejõud-treene- reid Asta Klammi, Selma Kõste- rit, Selma Bazanovat, Antoni Baraninit, Vanda Silbergi ja teisi, TPI võimlemissektsiooni esi- mest esimeest Karl Nõmme- t, Laine Beljajevat, Benno Haitinit ja meie teisi teenekaid veterane.

Eriti meelde jääb oli aga vete- ranide jõukatsumine võimlemi- riistadel, mis oli ühtlasi ka esi- meseks taoliseks ürituseks meie vabariigis. Ligi viieaastase pausi järel avanes meil võimalus uues- ti nautida Eesti ühe parema nais- võimleja Laine Beljajeva meis- terlikkust. Noorusliku lustakuse- ga demonstreerisid oma harju- tusi ka teised veteranide klassi võistlejad M. Marvits, S. Pärkna, B. Haitin, G. Iserov ja A. Tiko.

Veteranide võistlustel pälvisid esikoha L. Beljajeva ja B. Haitin, Konkurentsitihedalt kulgesid

võistlused n.ö. meistriklassis, kus selgitati TPI juubeliaasta abso- luutsed meistrid. Naisvõimlejatest saavutas esmakordselt selle aus- tava tiitli tulevane majandusin- sener Aili Sarik. Meeste aladel läks meistritiitel Tallinna Elekt- rijaama vahetusinseneri Avo Li- va kätte. Tema peamine konkure- rent Peeter Tšizikov ei tulnud järjekordselt toime tõrksa «ho- buse» taltsutamisega ja pidi seda- puhku leppima teise kohaga.

Tehnilised tulemused:

Naised: Meistrikandidaadi järk — 1. ja TPI absoluutne meister A. Sarik 35,45; I järk — A. Iva- nõtševa 34,9; II järk — A. Artma 35,8; III järk — I. Hokkonen 37,45 p.

Mehed: Meistrijärk — 1. ja TPI absoluutne meister A. Liiva 53,45; Meistrikandidaadi järk — K. Aru 54,9; I järk — E. Erme 51,25; II järk — T. Saarman 51,75; III järk — A. Kronk 51,6 p.

Naiskondatest oli parim ma- jandusteaduskond ja meeskonda- dest elektrotehnikateaduskond.

Juubelivõistlused lõpetati tuju- küllase koosviibimisega instituudi klubis.

MEISTRID KORVPALLIS

Lõppesid instituudi meistri- võistlused korvpallis. Osa võtsid kuus nais- ja kuus meeskonda.

Naiskondate turniiril võitis esikoha ehitusteaduskonna esi- nus koosseisus M. Hammer, M. Kõivumägi, S. Miller, E. Vool- ma, T. Ader ja E. Eisen. Teisele kohale tuli mehaanika- ja kol- mandale majandusteaduskonna võistkond. Mehaanikute teisele kohale tulekul oli teeneid üli- õpilastel Monika Lillepeal

(MP-81) ja Järvi Kruusbergil (MM-32).

Meeskondade turniiril kujunes paremusjärjestus järgmiseks: esikoha saavutas elektrotehnika- teaduskonna võistkond koossei- sus M. Jukar, A. Brozman, J. Kajari, P. Leis, A. Hallismaa, S. Kolga, T. Valvet ja V. Riis, teiseks jäid ehitus- ja kolman- daks majandusteaduskonna korv- pallurid. Viimased võitsid 3.—4. koha mängus õppejõudude võist- konna 53:52.

Lugege ilukirjandust!

TPI Raamatukogu fondides leidub peale teadusliku ja õppe- kirjanduse ka eesti- ja venekeel- set ilukirjandust: romaane, me- muaare, jutustusi, reisikirju, tea- duslikku fantastikat, luuletuskogu- sid jne.

Kahjuks loetakse meie raama- tukogus leiduvaid ilukirjandus- likke teoseid vähe ja seda eriti venekeelse kirjanduse osas.

Ei tahaks uskuda, et TPI Raa- matukogu lugejad ei tunneks huvi ilukirjanduse vastu üldse või et kõigil oleks kodus oma isikli- kus raamatukogus eriti rikkali- kult ilukirjandust. Nähtavasti ei tea meie lugejate enamik — üli- õpilased, kuivõrd häid ja huvi- tavaid ilukirjanduslikke teoseid leidub meie kogus ja et siit saab seda liiki kirjandust laenutada aasta ringi, see tähendab suve- vaheajaks pole vaja teoseid tag- astada, vaid vastupidi, suveks võib igaüks endale valida oma suva järgi lektüüri.

Möödunud aasta lõpul oli raa- matukogu abonemendis lauale asetatud väljapanek mõningatest ilukirjandusteostest. On üllatav, et raamatud, mis fondis olid seisnud kasutamata kuude viisi, võib-olla isegi aastaid, ilma et keegi nende vastu huvi oleks tundnud, laenutati mõne päeva jooksul enamikus välja.

Sellest võib järeldada, et meie lugejad ei armasta või ei oska kasutada katalooge!

Ilukirjandus on meil samuti nagu teaduslik- ja õppekirjan- duski peegeldatud nii alfabeeti- listes kui ka süstemaatilistes ka- taloogides. Võrkeelse kirjanduse süstemaatiline kataloog asub eraldi.

Alfabeetilises kataloogis on kaardid asetatud autorite järgi alfabeeti, autori puudumisel peal- kirjade järgi. Alfabeetilisest kataloogi on soovitat kasutada juhul, kui on teada autor, kelle teoste- ga tahetakse tutvuda.

Süstemaatiline ilukirjanduse kataloog hõlmab tervelt seitse kastitait kataloogi kaarte. (Kol- mes kasti paikneb eestikeelne kirjandus, neli kasti on vene- keelse ilukirjanduse pärast.) Sel- lisest rikkalikust valikust leiab kindlasti igaüks endale meelepärast!

Eraldi rubriikidesse on koon-

datud satiiri- ja huumoriaiane. teaduslik-fantastiline ja maate- duslik kirjandus.

Üliõpilased — tulge raamatu- kokku ja tutvuge meie süstemaati- lise kataloogi ilukirjandusliku osaga! Meie raamatukogu riikli- lise ootavad teid raamatud, mis oleksid meeldivateks kaaslasteks puhkehetketel. Hea raamat avar- dab silmaringi, äratab uusi mõt- teid ja teeb rikkamaks tunnete poolest.

D. KANGUR

TEADAANDEID

TEADAANDEID

Palume kõiki üliõpilasi tagas- tada EUE ankeet täidetult ELKNÜ TPI Komiteele. Selle mittetegemisel tekib tõsiselt raskusi rühmade komplekteeri- misel.

EUE TPI ETTEVALMISTAV STAAP

Tähelepanu, kõigi rühmade komsorgid!

Palume maikuul tasuda liik- memaksud ka suvekuude eest (kuni septembrikuuni).

ELKNÜ TPI KOMITEE ORG.-SEKTOR

14. mail — dotsendi kt. U. Randmeri loeng «Metallurgili- sed protsessid keevitamisel».

16. mail — vanemõpetaja O. Nagelmani loeng «Hind ja ka- sumid sotsialistliku ühiskonna- majanduses» (vene keeles).

Loengud algavad kell 22 Eesti Raadio III programmil.

Vast. toimetaja aset. V. VOLT

Орган парткома, ректората, ко- митета ЛКСМЭ и профкома Та- ллинского политехнического инсти- тута газета «Таллинский политех- ник».

Hind 2 kop. Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 44/42.

Tellimise nr. 1636

MB 04822

KIRJASTUS-GRUPI

VÄLJAANDEL ILMUS

K. Allik, A. Lepamaa. Kõrgem matemaatika ökonoo- mika erialadele. Tallinn, 1968, 156 lk., 2000 eks., 27 kop.

R. Mosberg. Programmeerit- tud laboratoorsete tööde ju- hend metallograafias. Tallinn, 1968, 136 lk., 23 kop.

E. Linnaks. Raamatupida- mise teooria praktikumi ülesan- ded. Tallinn, 1968, 52 lk., 800 eks., 9 kop.

H. Liin. Bauwesen vom Ges- tern zum Morgen. Tallinn, 1967, 68 lk., 500 eks., 12 kop.

M. Saarepera. Tööstustoo- dangu omahinna statistika. Tal- linn, 1967, 68 lk., 800 eks., 12 kop.

«TPI Toimetised» Seeria B-22. Filosoofia kateedri kultuuriala- seid uurimusi. Tallinn, 1968, 72 lk., 24 kop.

«TPI Toimetised» Seeria B-21. На пути от социализма к ком- мунизму. Tallinn, 1967, 160 lk., 59 kop.

«TPI Toimetised» Seeria A-254. По химии и химической техно- логии ХУП. Tallinn, 1967, 104 lk., 35 kop.

В. А. Кук. Теория линей- ных цепей I. Tallinn, 1968, 280 lk., 1000 eks., 53 kop.